דף עבודה בגמרא

סבלים ששברו וגרמו נזק

📋 חלק א: שאלות תוכן

1. מהי התקנה שתיקן רב חייא בר יוסף בעיר סיכרא?

_____

_____

2. מה הייתה הסיבה לתקנה זו? _____

3. איזה מהמשפטים הבאים נכון בנוגע למשא במוט רגיל ("אגדה")? סמן את התשובה הנכונה.

א) קרוב לאונס בלבד

ב) קרוב לפשיעה בלבד

ג) קרוב גם לאונס וגם לפשיעה

ד) לא קרוב לשום דבר

4. אם סבל נושא משא ב"דיגלה (משא כפול), הוא משלם _____ הנזק.

5. מה קרה במעשה עם רבה בר בר חנן והסבלים?

_____

_____

6. סמן מה אמר רב לרבה בר בר חנן בכל שלב:

בשלב הראשון: ☐ שלם להם כסף ☐ תן להם את הגלימות ☐ תעניש אותם

בשלב השני: ☐ שלם להם כסף ☐ תן להם את הגלימות ☐ תעניש אותם

© כל הזכויות שמורות לאור לגמרא | אין להעתיק, לערוך, לצלם או להשתמש בכל חלק שהוא ממסמך זה ללא רשות הבעלים

LIVEWORKSHEETS

7 רב הביא שני פסוקים להצדיק את פסקו:

א) _____

ב) _____

8 מדוע התפלא רבה בר בר חנן על פסק רב? מה הוא חשב שהדין צריך להיות?

_____

_____

9 מהו המושג המתאר את דרך הפסיקה של רב במעשה זה?

א) דין תורה

ב) תקנת חכמים

ג) לפנים משורת הדין

ד) גזרת חכמים

💡 חלק ב: מושגי תוכן

10 איך אתה מגדיר בלשונך את הכלל "לפנים משורת הדין"?

_____

11 מה ההבדל בין "שורת הדין" ל"לפנים משורת הדין"?

_____

© כל הזכויות שמורות לאור לגמרא | אין להעתיק, לערוך, לצלם או להשתמש בכל חלק שהוא ממסמך זה ללא רשות הבעלים

LIVEWORKSHEETS

חלק ג: תרגומון

12

התאם בין המילה הארמית לתרגומה העברי:

ארמית	עברית
אתקין	באו
בסיכרא	סבלים
הני דדרו באגדא	תן להם
ואיתברו	שברו אותו
פלגא	לקח את גלימותיהם
נפיש לחד	מרובה (כבד מדי) לאדם אחד
וזוטר לתרי	תיקן תקנה
בדיגלא	בעיר סיכרא
תברו ליה	ונשברו
שקולאי	קטן (קל מדי) לשניים
שקל לגלימייהו	חצי
אתו	אלה הנושאים במוט
הב להו	במשא כפול

© כל הזכויות שמורות לאור לגמרא | אין להעתיק, לערוך, לצלם או להשתמש בכל חלק שהוא ממסמך זה ללא רשות הבעלים

LIVEWORKSHEETS

חלק ד: הבנת מהלך הסוגיא

13 סדר את האירועים במעשה לפי הסדר שקרו:

☐ רב אמר לשלם להם שכר

☐ סבלים שברו חבית

☐ סבלים אמרו שהם עניים ורעבים

☐ רבה בר בר חנן לקח את הגלימות

☐ רב אמר להחזיר את הגלימות

סדר נכון: ____ ← ____ ← ____ ← ____ ← ____

חלק ה: השוואה וניתוח

14 השלם את הטבלה המשווה בין שני סוגי המשא:

סוג המשא	מספר נושאים	אחריות בנזק	סיבה
אגדה (מוט רגיל)			קרוב לאונס ולפשיעה
דיגלה (משא כפול)			

15 מדוע לדעתך החליט רב לפסוק "לפנים משורת הדין" דווקא בנוגע לרבה בר בר חנן?

_____

_____

16 איזה מהעקרונות הבאים הכי חשוב לרב במעשה זה?

א) צדק מוחלט לפי הדין

ב) התחשבות במצב הכלכלי של הפועלים

ג) עידוד התנהגות ראויה של אנשים חשובים

ד) כל הנ"ל

© כל הזכויות שמורות לאור לגמרא | אין להעתיק, לערוך, לצלם או להשתמש בכל חלק שהוא ממסמך זה ללא רשות הבעלים

LIVEWORKSHEETS

טקסט הגמרא

בחלק זה נלמד לזהות את המבנה של הסוגיא בעזרת שלושה סימנים מרכזיים.

שלושת הכללים לזיהוי שלבי הסוגיא - שמ"א:

ש. שינוי שפה (ש"ש) - מעבר מלשון הקודש לארמית או ההפך

מ. מילות מפתח (מ"מ) - מטרת השלב הבא בסוגיא מצוינת לרוב במילת מפתח

א. אמורא אומר (א"א) - פתיחה לדברי אמורא, לעומת דברי תנא, המופיעים במקורות משנה ובריייתא

אַתְקִין רַב חִיָּא בַּר יוֹסֵף בְּסִכְרָא הָנֵי דְּדָרוּ בְּאַגְדְּתָא וְאִתְּבַר נְשַׁלֵּם פַּלְגָּא מַאי טַעֲמָא נְפִישׁ לְחַד וְזוּטַר לִתְרֵי קָרוֹב לָאוֹנֵס וְקָרוֹב לַפְּשִׁיעָה בְּדִגְלָא מְשַׁלֵּם כְּלָה

רַבָּה בַּר בַּר חָנָן תְּבַרוּ לֵיהּ הַנָּהוּ שָׁקוֹלָאֵי חָבִיתָא דְּחַמְרָא שְׁקַל לְגְלִימַיְהוּ אֲתוּ אֲמַרוּ לְרַב אֲמַר לֵיהּ הַב לְהוּ גְּלִימַיְהוּ אֲמַר לֵיהּ דִּינָא הָכִי אֲמַר לֵיהּ אִין לְמַעַן תֵּלֵךְ בְּדֶרֶךְ טוֹבִים יְהַב לְהוּ גְּלִימַיְהוּ אֲמַרוּ לֵיהּ עֲנִיֵּי אֲנַן וְטָרְחִינַן כְּלָה יוֹמָא וְכָפְנִינַן וְלֵית לַן מִידֵּי אֲמַר לֵיהּ וַיֵּל הַב אַגְרֵיהוּ אֲמַר לֵיהּ דִּינָא הָכִי אֲמַר לֵיהּ אִין וְאָרְחוֹת צַדִּיקִים תִּשְׁמֹר הֲדַרַן עֲלָךְ הַשּׂוֹכֵר אֶת הָאֻמָּנִין

17

1. סמן במירכאות את התקנה שתיקן רבי חייא בר יוסף.
2. הקף בעיגול את מילת המפתח המציינת שאלה לסיבת הדין.
3. משוך קו תחתון מתחת למעשה שאירע עם רבה בר בר חנן.
4. ציין בסוף כל שאלה של רבה בר בר חנן סימן שאלה (?).
5. ציין בסוף כל תשובה של רב סימן קריאה (!).
6. סמן במירכאות את שני הפסוקים המופיעים בסוגיא.

© כל הזכויות שמורות לאור לגמרא | אין להעתיק, לערוך, לצלם או להשתמש בכל חלק שהוא ממסמך זה ללא רשות הבעלים

LIVEWORKSHEETS